

Wstęp

Dlaczego warto wiedzieć, że ma się dziesięć palców u rąk?

Dla dziecka i jego nauczyciela palce dłoni są nieocenioną pomocą dydaktyczną! Doskonale przydają się do kształtowania pojęcia liczby w aspekcie kardynalnym i porządkowym, pomagają w porównywaniu liczb, dodawaniu i odejmowaniu – i to nie tylko w zakresie dziesięciu! Na palcach można dodawać i odejmować dziesiątki lub setki – wystarczy umówić się z dzieckiem, że jeden palec oznacza jedną dziesiątkę albo setkę. Za pomocą palców można dodawać liczby jedno-, dwu-, a nawet trzycyfrowe, co jest czynnością pośrednią między rachowaniem na konkretach a w pamięci. Jeśli np. do liczby 138 chcę dodać 7, to tę pierwszą liczbę „wkładam do głowy”, czyli zapamiętuję (mogę tę czynność wspomóc gestem, np. lekko klepiąc otwartą dłońią czoło), a następnie, wysuwając kolejne palce, doliczam drugi składnik: 139, 140... 145. Na podobnej zasadzie można odejmować, czyli odliczać – chowając palce i wymieniając liczebniki w kolejności malejącej. Palce są przydatne, gdy dziecko uczy się nazw dni tygodnia i dowiaduje się, że tydzień to jest siedem dni następujących jeden po drugim. Pięć palców, czyli cała dłoń, oznacza dni, w których chodzi się do przedszkola lub szkoły, a kciuk i wskazujący paluszek drugiej dłoni to sobota i niedziela. Od razu widać, których dni jest więcej...

Dla kogo przeznaczona jest publikacja?

Książeczka powstała z myślą o przedszkolakach, zwłaszcza starszakach i średniakach, o uczniach klas pierwszych oraz o dzieciach ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Oczywiście dzieci nie skorzystają z wierszyków i ćwiczeń bez pomocy swoich nauczycieli, terapeutów i rodziców.

$$10 - 6 =$$

Pokaż dziesięć, zabierz sześć.

Kto by to policzyć mógł?

Tyle palców widać tu,
ile zwykle koń ma nóg.

Cztery!

1. Dziecko podnosi otwarte dłonie z wyprostowanymi palcami. Następnie zamyka całą dłoń oraz zgina mały paluszek drugiej dłoni.
  2. Prezentuje wszystkim dłoń z czterema wyprostowanymi palcami.
  - 3.–4. „Galopuje” czterema palcami po podłodze lub blacie stołu.
- Na zakończenie, wołając „cztery!”, podnosi dłoń i prezentuje cztery palce.

Spacer po płotku

Obok domku jest ogródek,
wokół niego stoi płotek.
Po tym płotku spaceruje
czarno-biały...

Kotek!

Ćwiczenia językowe

1. Przedszkolak słucha z uwagą zagadki, a potem ją rozwiązuje.
2. Odpowiada na pytania i wykonuje polecenie dotyczące wierszyka. Jeżeli jest taka potrzeba, nauczyciel czyta ponownie wierszyk lub jego fragment.
  - Co jest obok domku?
  - Gdzie stoi płotek?
  - Jakiego koloru jest kotek z zagadki?
  - Dokończ: mały płotek – duży płot, mały kotek – duży...
3. Nauczyciel prowadzi kolejne ćwiczenia w wariacie A lub B, uzależniając wybór danego wariantu od umiejętności dziecka.

Wariant A

- Posłuchaj głosek: /k-o-t-e-k/. (Wymawiając głoski, prowadzący prostuje kolejne palce. Zaczyna od kciuka).
- Policz moje palce. Powiedz, ile głosek ma słowo „kotek”.
- Słuchaj głosek i powtarzaj je. Pokazuj przy tym paluszki. (Nauczyciel wymawia głoski, otwierając kolejne palce, a przedszkolak naśladuje jego czynności).

Wariant B

- Podziel na głoski słowo „kotek”. Wymawiając głoski, pokazuj kolejne paluszki. Pamiętaj, zacznij od kciuka.
- Policz paluszki. Ile głosek ma słowo „kotek”?

Wstęp 5

I. Nazwy palców i liczebniki porządkowe

od 1 do 5 11

Pierwszy, kciuk 12

Drugi, wskazujący 14

Trzeci, środkowy 16

Czwarty, serdeczny 18

Piąty, mały 20

II. Liczebniki główne od 0 do 10 23

Zero (0) 24

Jeden (1) 26

Dwa (2) 28

Trzy (3) 30

Cztery (4) 32

Pięć (5) 34

Sześć (6) 36

Siedem (7) 38

Osiem (8) 40

Dziewięć (9) 42

Dziesięć (10) 44

III. Dodawanie 47

$0+0=$ 48

$0+1=$ 50

$1+1=$ 52

$2+1=$ 54

$3+1=$ 56

$4+1=$ 58

$5+1=$ 60

$6+1=$ 62

$7+1=$ 64

$8+1=$ 66

$9+1=$ 68

IV. Odejmowanie 71

$10-0=$ 72

$10-1=$ 74

$10-2=$ 76

$10-3=$ 78

$10-4=$ 80

$10-5=$ 82

$10-6=$ 84

$10-7=$ 86

$10-8=$ 88

$10-9=$ 90

$10-10=$ 92

V. Nazwy dni tygodnia 95

Tydzień 96

Siedem dni 98

Kto to umie? 100

Dni tygodnia dobrze znam	102
Uczę się dni	104
Liczę dni nauki	106
Praca i relaks	108
VI. Rymowanki powtarzanki	111
Pokaż palce, zamknij pięść	112
Koleżkowie	114
Chowam – pokazuję	116
Dwóch żołnierzy	118
Zgadnij, co zrobię	120
Rodzinka	122
Koncert	124
VII. Paluszki liczą głoski	127
Jak się zowie ten domek?	128
Jaki to owad?	130
Chętnie tam chodzimy	132
Rude zwierzę	134
Bardzo ważna pani	136
Kto mieszka w tym domku?	138
Spacer po płotku	140
Co otwieram?	142
Żale znaku drogowego	144
Wycieczka przez rzeczkę	146

